

Toimetaja veerg

*Päivi Märjamaa,
toimetaja*

Kui aknast välja vaadata, on kõik veel porine ja hall, kuivemates kohtades keerutavad autod teelt üles vägevaid tolmupahvakuid, mõnes varjulisemas paigas sulab vaikselt lumi.

Aga hea kujutlusvõime korral võib juba ette kujutada rohelist, värsket ja puhast loodust ning päikesest vitamiinisüsti saanud inimesi. Varem oli aprillis ka karjalaskepäev, tänapäeval väljuvad avalikele teedele sel ajal *rullnokad*, loomad püsisivad kenasti aastaringselt laudas. Kevad sünnitab inimesed nagu uueks- kõik muutuvad erksamateks, teevad suurpuhastust nii enda ümber kui ka sees, otsivad kapist üles värvikamad ja õhemad riided ning korrastavad välimust. Üldse tehakse kõike uut moodi ja uue energiaga.

Kui talvel saab kaaskodanike kohta teada parimal juhul vaid pikantsemat klatši, siis kevadel, tundlikul ajal, muutuvad ka teised inimesed meie jaoks tähtsamateks. Terve aasta on ainult oma *ego* toidetud, nüüd surutakse seda meelsamini maha ja vaadatakse kaaskondsete muresid ja rõõme suurema empaatiavõimega.

Ka tänases kevadises ajalehes tunneme, et tahame õnnitleda toredaid inimesi, tutvustada kohalikke suurtegijaid, rääkida toredatest üritustest, ja toredatest mõtetest mis ellu viidud.

Et kevad kestaks kauem!

Foto Heiki Rokka.

Aprilli nimetatakse naljakuuks. Naljakuule aprillile on pühendatud käesolev naljanurk, mille lood on pärit elust enesest.

- Kõik lapsed tahavad korraga maalida.
Õpetaja manitseb: „Kes kannatab see kaua elab“.
Üks tüdruk räägib omaette: „Jaa-jaa, kes kaua elab, see kannatab...“
(4-aastane tüdruk)
- Poiss tuleb hommikul lasteaeda ja teatab uhkelt: „Eile käisime kalal ja püüdsime vildikaid ja latikaid“.
(5-aastane poiss)
- Tüdrukule sündis just väike õde. „Ja mida ta sööb?“ küsib õpetaja.
„Magustoitu“ teatab tüdruk.
(5-aastane tüdruk)
- Ajalehest otsitaks kuulsate inimeste fotosid. Üks poiss leiab Erki Noole pildi ja teab, et tegemist on sportlasega. Õpetaja küsib: „Aga mis sporti Erki Nool teeb?“
„Viskab noolt!“ tuleb kiire vastus.
(6-aastane poiss)

Volikogu istungilt

Viive Paltseri,
vallasekretär

Teadmiseks lugejatele, et veebruaris volikogu istungit ei toimunud. Plaaniline volikogu istung toimus 26. märtsil k.a. Istungist võttis osa 11 volikogu liiget, puudusid Jaan Naarits ja Anneli Uiboupin.

Esimesena esines vallavanem Vahur Jaakma volikogu liikmete ees informatsiooniga vallavalitsuse suurimatest tegevustest ajavahemikul 30. jaanuarist kuni 26. märtsini.

1) Info AS-ist Emajõe Veevärk:

- Ulila on ainuke opereeritav asula, kus osa elanikke keeldub vee-ettevõtjaga lepinguid sõlmimast, mis on samas arusaamatu kui vett tahetakse tarbida. Klientidele korraldatakse 01. aprillil kell 18.00 koosolek selgituste jagamiseks.
- süsteemide rekonstrueerimiseks ehitushangete dokumendid on valmis
- I hange viiakse läbi 14. nädalal (Elva linn);
- II hange 17. nädalal (puurkaevud, sh ka Ulila ja Rämssi);
- III hange maikuus (torustikud, sh ka Ulila ja Rämssi).

2) Tartumaa Noortekogu ja Puhja Gümnaasiumi õpilasesindus külastasid valda, esitati noorte soovid ja probleemid: Puhja vajatakse noortekeskust; õpilaste probleemiks on suitsetamine, alkoholi ja narkootikumide tarvitamine; narkoennetuse läbiviimine koolis ja kodus.

3) Ulila Keskuse hoone arendamise edasised võimalused:

- OÜ Ehavalgus tunneb huvi hoone kolmekorruselise korpuse rendile võtuks (ja hilisemaks ostuks) *hooldekodu* ehitamise kavatsusega;
- kahekorruselise korpuse rekonstrueerimine on valla huvides - raamatukoguks, huvikeskuseks, spordisaaiks jms;
- hetkel on läbirääkimised seisus, kus OÜ Ehavalgus võttis endale veel mõtlemissaega.

4) Alates 01.märtsist on Puhjas uus perearst dr Janne Kask.

Haigekassa juhatus kinnitas uueks Puhja hambaarstiks dr Ülle Sonni.

5) Tartu-Viljandi mnt remondiga nõutud

lisakulutused vallale (39 tuhat krooni) lubati läbirääkimiste tulemusena ära jätta. Kõnnitee valgustus ehitatakse algselt kokkulepitud maksumusega - 757 tuhat krooni. Mullatöid planeeritakse alustada juba 3. aprillil.

6) Käivitud on maakondlik *Kaevuprogramm*, mille eesmärgiks on parandada puhta vee kättesaadavust hajaasustuses. (Indikatiivne) finantseerimine toimuks printsibil 100 tuhat krooni (riik) +100 tuhat krooni (vald) +100 tuhat krooni (kaevuomanik) = 300 000 tuhat krooni iga Tartumaa valla kohta. Kogume avaldusi/pöördumisi, hetkel laekunud 6 avaldust. Eelarves valla osaluse raha hetkel puudub, kuna eelarve koostamise ajal ei olnud selle programmi kohta andmeid.

7) Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium eraldas **energiasäästu toetust** 248 tuhat krooni Ulila Keskuse hoone akende ja uste vahetuseks, millele lisandub vallaosalus 83 tuhat krooni.

8) Käimas on Puhja **perearsti käsutuses oleva hoone II korruse ruumide remont** ja hambaravi kabineti ettevalmistus (kokku 180 tuhat krooni).

9) Korraldamisel on **konkurss ettevõtja leidmiseks Puhja alevikus raamatukogupealsel teisel korrusel** iluteenuste (juuksur, maniküür-pediküür, massaaž...) pakumiseks. Rendihinna ettepanek 10 kr/m².

10) SA KredEx-ile esitatud taotlust **ei rahuldatud** eelarveliste vahendite nappuse tõttu. Taotlus oli esitatud Ulila sotsiaal-pindade remondiks (368 tuhat krooni). Kordame taotlust järgmises vóorus.

11) Üldplaneeringu koostamise käigust:

- seletuskiri ja kaardimaterjal (ülesehitus) said kõrge hinnangu kahe ekspertettevõtte poolt;
- maanteeamet ei soostunud aga valla ettepanekuga ära jätta aastaid tagasi kaardile kantud ja maakonnaplaneeringusse sisseviidud Puhja aleviku ümbersõit; ümbersõit läbib 21 kinnistut ja Puhja aleviku virgestusala - soovitatav kaitsetsoon kuni 410 m;
- keskkonnamõtjude strateegilise hindamise programm on valminud ja saadetud kooskõlastusringile (naabervallad, keskkonnateenistus, keskkonnaministeerium, kultuuriministeerium, sotsiaalministeerium).

Lähiajal on oodata vastuseid.

12) Valla arengukava muutmise käigust:

- käib laekunud materjalide kokkukirjutamine;
- eelarvestrateegia (2008–2013) on valmis ja saadetakse volikogu komisjonidele arutamiseks;

Pärast vallavanema informatsiooni anti sõnajärg maanõunik Eda Vihandile maaküsimustes ettevalmistatud otsuste eelnõude ettekandmiseks. Maakomisjon oli eelnevalt küsimused läbi arutanud ja eelnõud heaks kiitnud. Seega võeti kõik eelnõud vastu otsustena kohalolevate volikogu liikmete poolt ühehäälselt järgmiselt:

- 1) **otsus nr 10** Katastriüksuse sihtotstarbe määramine Vösi külas OÜ Heko Põld poolt kasutusvaldusesse taotletavale maatükile Pk-18;
- 2) **otsus nr 11** Katastriüksuse sihtotstarbe määramine Vösi külas OÜ Heko Põld poolt kasutusvaldusesse taotletavale maatükile Pk-19;
- 3) **otsus nr 12** Maa munitsipaalomandisse taotlemine – Puhja alevikus Kellani pumbajaama alune maa;
- 4) **otsus nr 13** Maa munitsipaalomandisse taotlemine – Rämssi külas Rämssi rooveepuhasti alune maa;
- 5) **otsus nr 14** Maa munitsipaalomandisse taotlemine – Rämssi külas Uula Huvikeskuse hoonete alune maa;

Volikogu võttis vastu ka otsuse vallavalitsuse ettepanekul vallale kuuluva pärandvarana saadud korteriomandi Ulila alevikus Soo tn 2-3 müümiseks suulise enampakkumise teel. Korteri müügi alghinnaks määrati 125 tuhat krooni. Enampakkumisel osalemise korral määrati tagatisraha suuruseks 10% alghinnast (st 12 500 krooni) ja osavõtutasu 2000 krooni.

Viimase päevakorrapunktina oli arutusel õiguse- ja korrakaitsekomisjoni esimehe Tõnu Halliku esildis komisjoni koosseisust volikogu liikme Anneli Uiboupinna väljaarvamiseks ja kinnitada uueks liikmeks Kalle Kivaste. Volikogu võttis vastu vastavasisulise otsuse komisjoni koosseisu muutmiseks.

Lepiti kokku ka järgmise volikogu istungi toimumise aeg s.o 30. aprill.

Istung lõpetati pidulikult sünnipäeva lilledle üleandmisega volikogu esimees Enn Pokkile.

Vallavalitsuse teated

Puhja Vallavalitsus kuulutab välja avaliku otsingu ILUTEENUSEID OSUTA-VA ETTEVÕTJA leidmiseks (juuksuritööd, maniküür, pediküür, massaaž jt). Ruumid teenuste osutamiseks asukohaga Puhja alevik, Nooruse 2a II korrus. Info: telefonidel 730 0641; 730 0643; 53465163 või kohapeal Puhja Vallavalitsus Puhja alevik Reku tee 3

Puhja Vallavalitsus müüb avaliku suulise enampakkumise korras Ulila alevikus Soo 2-3 korteriomandi (korter: tuba ja köök üldpinnaga 38,8 m², mötteline osa kõõviljamaad ca 900 m²) alghinnaga 125 000 krooni. Enampakkumisel osalemiseks tagatisraha suurus 10% korteriomandi alghinnast ja osavõtutasu 2000 (kaks tuhat) krooni tasuda Puhja Vallavalitsuse arvele 10102034608007 SEB hiljemalt 22.04.2008. Enampakkumine viiakse läbi 23. aprillil 2008 algusega kell 10.00 Puhja vallama-

jas. Enampakkumisel osalemiseks registreeruda vallasekretäri juures hiljemalt 23.04.2008 kell 10.00.

Info telefonil 730 0643; 5346 5163 ehitusnõunik Juhan Pruusapuu

Puhja Vallavalitsus korraldab valla elanikele tasuta suurjäätmete kogumiskogumiskoostööd. Teil on võimalus vabastada oma majapidamine, eluruum, kelder, garaaž jne suuremõtmelistest mittevajalikest esemetest. Suurjäätmed saab tuua allpool nimetatud kohtades asuvasse kogumiskoostöösse märgitud kuupäevadel.

Selleks, et kogumiskoostöö õnnestuks, kutsume kõiki valla elanikke suhtuma aktiivselt pakutavasse võimalusse, vaatama üle majapidamises leitudvaid suuremõtmelisi esemeid, mis ei leia enam kasutamist või on muutunud mittevajalikuks.

Suurjäätmed saab ära anda tasuta allpool toodud kuupäevadel:

· Räämsi külas, bussipaviljoni juures 18.–20. aprill 2008,

· Puhja alevikus, raamatukogu juures 18.–20. aprill 2008,

· Ulila alevikus, Kesk tn 14 maja juures 18.–20. aprill 2008.

Suurjäätmete hulka kuuluvad mööbliesemed (diivanid, lauad-toolid,apid), vaibad, madratsid, kardinaapuud, akna-raamid, kraanikausid, WC potid jms).

NB! Konteineritesse ei tohi ladustada olmeprügi, ohtlikke jäätmeid, vanarehve ja elektri- ja elektroonikaseadmeid

Ohtlikud jäätmed ja elektroonikaromud (külmikud, telerid, pesumasinaid jms) saab ära anda Puhja alevikus Nooruse 2a (raamatukogu juures) asuvas jäätmepunktis laupäeviti kell 10.00–12.00

NB! Jäätmeid võib panna ainult konteineritesse, jäätmete mahapanek on keelatud.

Informatsiooni saab telefonil 730 0649

Kevadine suurpuhastus

Puhja vallavalitsus

Puhja Vallavolikogu poolt määrusega nr 3 30.04.2003 kinnitatud Puhja valla heakorraeskirja kohaselt tuleb tagada avalike kohtade, kinnistute ja ehitiste esteetiline väljanägemine ja puhtus. Eeskiri kehtib valla haldusterritooriumil ja selle nõuded on kohustuslikud kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes viibivad või tegutsevad Puhja valla territooriumil.

Puhja vallavalitsus kutsub kinnistute ja ehitiste ning kasutuses olevate territooriumide omanikke heakorrastama oma haldusala. Tiheasustusega alal asuva

ehitise või kinnistu omanik on kohustatud lisaks oma kinnistu maa-alale hoidma korras kogu puhastusala, mis ulatub ristisuunas kinnistu piirist või ehitisest tee või tänava telgjooneni.

Vallavalitsus on suunanud oma abi Ulila aleviku Kesk 22 maja taga üle tänava asuva korrastamata ja lagunenu kuuridega maa-ala väljanägemise parendamisele. Eriti räämas olukord on tekkinud omanike huvi kadumisega kuuride kasutamiseks või aialappide harimiseks. Laupäeval, 19. aprillil ja 26. aprillil viiakse läbi koristuspäevad nimetatud piirkonna heakorramiseks. Vallavalitsus kohustab teatama kuuride omanikel soo-

vist oma kuurid säilitada Ulila keskusse. Lagunenud ja omanikuta kuurid lammutatakse.

Ühtlasi peavad kõik kuuride omanikud osa võtma koristuspäevast. Kohale tellitakse konteiner, kuhu saab koguda tarbetu prügi lammutatavatest ehitistest, tekkinud puitmaterjali veab traktor ohutusse kaugusesse, kus see põletatakse päästeteenistusega kooskõlastatult ja päästetöötajate valve all.

Vallavalitsus ootab kõiki valla elanikke ja kinnistute omanikke ning maakasutajaid oma territooriumide korrastamisele.

Teeme koos Eestimaa puhtaks!

Suur üle-eestiline koristuspäev leiab aset 3. mail 2008. Eesmärk on ära koristada Eestimaa avalikes kohtades, metsades ja randades vedelev prügi, tehes seda koostöös omavalitsuste, vabatahtlike eraisikute, kodanikeühenduste, era- ja avaliku sektori organisatsioonidega.

Aita kaasa

03. mai on see päev, mis tuleks oma kalendris kindlasti ära märkida. Võta kaasa pere, sõbrad või töökaaslased ning tule aita Eestimaa puhtaks teha!

Kuidas 3. mai koristuspäevale registreeruda:

- Haara kaasa oma sõbrad, tuttavad, töökaaslased ja pere ning moodustage oma 3-15-liikmeline koristustiim.
- Leppige omavahel kokku tiimiliider ja tema asendaja, kes on kontaktisikuteks Teeme Ära korraldustoimkonna ja oma tiimiliikmete vahel, ning omab toimivat mobiilinumbrit ja e-maili aadressi.
- Tiimiliider saab seejärel tulla meie kodulehele www.teeme2008.ee ning

kõik asjaosalised 3. mai koristuspäevale ära registreerida.

- Edasised detailsemad juhised koristuspäeval toimuva kohta saabuvad tiimiliidri meiliaadressile enne 3. maid. Samuti saab teavet valla koduleheküljelt ja teadetetahvlitelt.

Koristamiseks registreeritakse vähemalt 3 liikmelisi meeskondi. Alla 18 aastased peavad registreerima end koos vanemate, õpetajate vm täiskasvanuga. Juhul, kui Sul ei ole interneti kasutami-

se võimalust, teata oma kontaktandmed Puhja valla koordinaator Raido Kutsarile (tel 5166481, raido@puhja.ee), kes kogub andmed kokku ja registreerib need siiski ühtsesse andmebaasi. Kõik on väga oodatud!

Aita tehniliste vahenditega

Koristamispäeval kuluvad ära ka kõikvõimalikud tehnilised vahendid, ala-

tes labidatest kuni järelkärudega autodeeni. Kui Sinul on kuurinurgas vedemas kindaid, prahikotte vm abivahendeid, mida koristamispäeval vaja läheb, siis oleksime väga rõõmsad, kui neid jagaksid. Samuti on oodatud kohalike elanike ja firmade abi kohalikele omavalitsusele prügi transpordi korraldamises (sh. nt prügi laadimiseks kopad).

Kokku on Eestis laiali ligi 10 000 tonni illegaalset prügi, mis on võrdeline

kahe Olümpia hotelli suuruse hiigelkuhuga. Eestimaa prügist nägu näed aadressil: www.teeme2008.ee. Üksi ei jõua seda keegi koristada, kuid koos on see võimalik! Haara kaasa sõbrad, pere või töökaaslased ning veeda üks tore ja kasulik päev vabas õhus.

Projekt "Keskonnaga ei mängita" toimub ka sel aastal!

Karita Kirbits,

projekti "Keskonnaga ei mängita III" toimkonna liige

Kolmandat aastat alustab oma tegevusi Puhja kooli ja lasteaia ühine loodusprojekt "Keskonnaga ei mängita", mida rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Puhja vald.

Projekti peaesmärk on jätkata loodushariduslikke tegevusi, edendada õuesõpet ja jagada eelmiste aastate positiivseid kogemusi kolleegidele. Sel korral on kavas mitmed traditsioonilised üritused – loengud lastele ja täiskasvanuile, koolitus õpetajatele, Loodussõbra kuu korraldamine, laste looduspäevad, lisaks viime läbi uue logo ja slogani konkursi ning kogume kokku parimad näited kooli ja lasteaia eelmiste aastate loodus- ja keskkonnaalastest ettevõtmistest.

Projekti toimkonda kuuluvad Puhja Gümnaasiumist Mariann Karja, Einike Reinvelt, Elle Salo, Riin Massur ning õpilased Kristiina Pokk (12 r), Hellika Järvala (12 r), Laura Kährik (11 r), Kalev Siimer (9 a) ja Helari Kährik (9 a), Puhja Lasteaiast Lea End-Kärmas, Maarja Kikerpill ja Karita Kirbits.

18.-19.märtsil 2008 toimus õpetajate koolitusreis Läänemaale Matsalu Rahvusparki, milles osales kokku 16 õpetajat koolist ja lasteaia.

Küsimustele vastas õppereisil käinud Päivi Märjamaa.

1. Teatavasti on Matsalu Rahvusparki pindala üle 48 000 ha. Millist osa rahvuspargist jõudsite külastada?

Käisime Matsalu kaitseala lõunaosas. Meie retk algas Penijõe mõisast, kuhu on sisse seadnud ennast Matsalu looduskeskus. Sissejuhatuses näitasid majapere-mehed meile püsiekspositsiooni taime- ja loomariigi kohta ja slaidiesitlust Matsalu

rahvuspargist.

Kuna Matsalus ei ole tegemist klassikaliste matkaradadega linnainimestelest puuduvad laiad sihid metsas ja turvalised katkematud laudteed, millelt eksida pole võimalik, siis iseseisev matkamine ei ole kindlasti väga informatiivne ja tulemusrikas. Saime meiegi oma retke juhtijaks giidi. Giid Peeter Vissak viis meid esimesel päeval Salevere Salumäe matkarajale. *Mägieestlastena* ei suutnud me vaimustuda sellel matkarajal asuvast paekivist pangast vaid üllatust tekitas ikka rohkem just lõpmatult laiuv tasane ja lage maastik. Sama päeva sisse kuulus veel Hanila talumuuseumi külastus, rida linnutorne ja Puhtu matkarada. Teise päeva kava nägi ette tubast tööd enne ja pärast Penijõe matkaraja läbimist.

2. Matsalu on rahvusvahelise tähtsusega märgala ja lindude rände piirkond. Kas lindude kevadine ränne oli juba alanud ja millised linnuliike nägite?

Linnud olid tõepoolest oma kevadplaanidega niikaugel, et taevas sõudsid lõpmatud hane- ja pardiparved ning rannäärne meri oli luikede poolt täielikult hõivatud. Kalurite nuhtluseks peetavad kormoranid olid oma koha kolooniates sisse võtnud ja mõjusid meres pahaendelise musta laiguna. Muid väikelinde ja erilisel pelglike eksemplare, nagu näiteks hüüp, pigem ikka kuulsime kui nägime.

3. Saaremaale sõites peatume me kõik korraks Virtsus, aga kui natuke enne sadamat vasakule pöörata, siis näitab viit Puhtulaiule. Mida põnevat pakkus looduslikult ja ka kultuurilooliselt huvitav Puhtulaid?

Puhtulaid on ainult nime poolest laid, eelmisel sajandil ehitati laiu ja Virtsu vahele kivitamm ja laid muutus poolsaareks. Puhtulaiul on Puhtu matkarada. Kõndisime Puhtulaiu parkmetsas esimesel matkapäeval. See mets on kunagi

inimese kujundatud, nimelt 18. sajandi keskpaigas asustas Puhtulaiu mõisnik Carl Thure von Halwig, kes rajas sinna suvituskoha ja mets kujundati ümber hollandi stiilis pargiks. Pargis oli olnud mitukümmend kivist mälestussammast mõisniku suguvõsa tähtsatele isikutele, kuulsaim ehk on mälestusmärk Friedrich Schillerile. Koopia sellest mälestusmärgist on poolsaarel praegugi. 19. sajandil muutus Puhtu park paruness Elisabeth von Uexküllil juhtimisel inglise stiilis pargiks ja hoonestati. Täna sel päeval kuulub Puhtulaid erinevatele teadusasutustele. Põhiliselt tegeldakse muidugi ornitoloogiaga.

4. Õppereisi teine päev oli plaanitud õues õppimiseks. Kuidas ja mida õppisite?

Tegelikult oli ju kogu see kahepäevane loodusretk üks õppimine. Teisel päeval lihtsalt oli tarkuste omandamine natukene klassikalisem – osa õppetööst toimus loodusklassis, osa õpperajal ja meid juhendas looduskeskuse spetsialist Marju Pajumets. Rajal nähtud erinevad linnu- ja loomaliigid kandsime töölehtedele, rajalt tööme klassitööks kaasa seljätäie puuoksi. Puuliigid määrasime punegade järgi õppeklassis ja valmistasime herbaariumi.

Penijõe matkarajal

5. Milliseid üllatusi pakkus retk Matsallu?

Kui inimesed loodusesse lahti lasta ja nende tähelepanu väga professionaalsel viisil ühele või teisele asjale juhtida, siis ongi ainult üks üllatus teise otsa. Kui peab just midagi eraldi välja tooma, siis huvitavaimad emotsionaalsed leiud olid õitsvad sinililled, mereäärne tuules väändunud mets, tohutud rooväljad, mägiveised keset lagedaid vesiseid heinamaid, meeletult suured linnuparved ja linnutornide rohkus. Alati üllatab ka huvitavate ja tarkade inimeste pühendumine loodusele ja selle hoidmisele.

Ühispilt.

Kulu põletamine on keelatud!

Lõuna-Eesti Päästkeskuse teade

Kulu põletamine on kõikjal Eestis kuni sügisvihmade saabumiseni keelatud. Lõuna-Eesti päästkeskus ja keskkonnainspektsioon kavandavad reide kulupõletamise keelu rikkujate tabamiseks.

Keelust üleastujaid ootab rahatrahv kuni 18 000 krooni, samuti tuleb kulupõlengu põhjustajal tasuda tekitatud keskkonnakahju.

Inspektorid ning päästkeskuse korrapidajad kontrollivad reidide käigus ka tuleohutusnõuete täitmist lõkke põletamisel. Lõkke tegemisel tuleb eelkõige kinni pidada omavalitsuse territooriumil kehtivatest heakorraeskirjadest.

Lõkke tegemine ja prahi põletamine võõral maal on igal juhul keelatud. Maaomanik peab mõistma, et kulu või prahiti süüdates langeb kogu vastutus tuletegitajale. Seega soovime jälgida ka naabreid, kas nemadki kulu põletamise keelust ning lõkke tegemisel tuleohutusnõuetest kinni peavad.

Lahtist tuld ei tohi teha hoonetele lähemal kui 15 meetrit ja metsale lähemal kui 30 meetrit. Lõkkease tuleb ümbritseda mittepõleva pinnasega ja hoida käepärast esmased tulekustutusvahendid.

2007. aasta 01. aprillist jõustunud keskkonnaministri määruse „Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine” muudatusega keelustati kulu põletamine peale lume sulamist.

Emadepäev 2008

2007. aastal korraldas Tartu Maanaiste Liit Vanemuise väikeses majas emadepäeva piduliku kontserdi, kus esinesid organisatsiooni kuuluvate seltside taidlejad. Üritus oli pühendatud esimesele emadepäeva tähistamisele Eestis 85 aastat tagasi. Peost võttis osa Tartu maavanem Esta Tamm, samuti osales kauaaegne maavanem Jaan Õunapuu.

Tänavu 10. mail korraldatakse Vanemuise väikeses majas taas emadepäevapidu, kus sedapuhku on plaanis välja kuulutada ka Tartumaa aasta ema. Suurürituse korraldamisel tehakse koostööd Tartu maavalitsuse ja Tartumaa Omavalitsuste Liiduga. Pidulikul kokkusaamisel on lubanud taas osaleda ka maavanem Esta Tamm ja Jaan Õunapuu, maavalitsus tunnustab Aasta ema austava tiitli saajat omapoolse kingitusega.

Emadepäeva pidulikust tähistamisest ja Aasta ema konkursist tahetakse kujundada õilis ja pikaajaline traditsioon. Tihe nevas koostöös kohalike omavalitsustega kandub info naisteliidu tegemistest loodetavasti võimalikult paljude inimesteni ja tragide emade tunnustamisüritusel saavad kõik pingiread kenasti täidetud tegusate pereemade ja nende tublide lastega.

Tartu ja Tartumaa toimekate ning võimekate pereemade austamise peole eelneb aga konkurss, mille abil soovime välja selgitada tublimatest tublima ema.

Tartu Maanaiste Liit ootab ettepanekuid AASTA EMA 2008

tiitlile kandideerijate kohta kohalike omavalitsustelt, organisatsioonidelt ja üksikisikutelt. Tartumaa AASTA EMA 2008 tiitlile võib üles seada Tartus või Tartumaal elava ema, kelle kohta võiks kindlasti öelda järgmist:

- tema perekonnas kasvab või on üles kasvanud vähemalt kaks tublit last;
- ta on pädev ja tunnustatud oma ametitöös;
- ta on osanud väärtustada oma kodu ja perekonda;
- ta on ühiskonnale heaks eeskujuks ka väljaspool oma pere ringi;
- ta austab meie rahvuskultuuri, on selle edasikandjaks ning kasvatab selles vaimus ka oma lapsi.

AASTA EMA 2008 tiitlile kandideerimise toetuskirjad palutakse saata kuni 21.aprillini Tartu Maanaiste Liitu aadressil Jalaka 48, Tartu või meiliaadressile maanaine@hotmail.ee või elleott@hotmail.ee. Lisainfot saab küsida telefonil 5341 2408 (Urve Kaasik) või 511 6113 (Elle Ott).

Loodame, et Tartumaa vallad leiavad võimalusi ka ettevõtmise rahaliseks toetamiseks – üritust korraldades tunnustatakse ju kogu Tartumaa peresid ja seeläbi väärtustatakse tegelikult meie kõigi ühist tulevikku!

Kui "Läte" hakkab laulemaie...

*Urve Hämäläinen,
naiskoori laulja*

Liikuv vesi läheb selgemaks, arvasid 19 laulunaist naiskoorist Läte ja alustasid laupäeval, 29. märtsil sõitu laululaagrisse Otepääle. Ees ootas kaks töist päeva, et paremini selgeks saada 14 uuemat ja vanemat laulu eesootavaks Tartumaa naiskooride päevaks ja meie oma koori sünnipäevakontserdiks. Lisaks neile tähtsatele sündmustele on juuni algul tulemas veel Peipsiäärsete maakondade laulupäev Toilas ja Naiskooride laulupäev Türis.

Niipea, kui Otepääle Saaremäe külalistemajja kohale jõudsime ja endid tubadesse ära jagatud saime, võisimegi proovidega alustada. Harjutada said nii kõik neli häälegruppi eraldi kui ka sopranid-aldid omavahel. Kes vahepeal laulmisest puhkas, oli köögitoimkonnas. Lõunasöögi valmistasime ise, lisaks olid kodust kaasa võetud Oti Asta kuulsad lihapiirukad ja maitsev salat, meie Hanna küpsetatud kringel ja muud suupärast. Kui häälegruppid said vahepeal ikka hingetõmbe- ja kohvipausi-aega, siis meie dirigendil Ruth Lutsul seda peaaegu polnudki, tema tööaeg on ju alati käinud mitte kella tiksumise, vaid südame tuksumise järgi. Peale sauna ja õhtusööki said kõik oma teadmisi proovile panna viktoriinis, mille oli koostanud meie kroonik Silja. Parajat peamurdmist pakkusid küsimused meie naiskoori ajaloo, nime valiku, lauldud laulude ning nende loojate ja erinevatel aegadel kooris laulnute kohta. Pühapäeva hommikut alustasime hingamis- ja joogaharjutustega Otepäält

*Läte laululaager.
Foto Ingrid Tamm.*

pärit juhendaja käe all. Laululaager lõppes pika ja põhjaliku ühisprooviga kõikidele häälerühmadele.

Õeldakse, et hea dirigendi käe all võib ka heliredelit laulda nii, et kuulajad härduvad. Meie naiskoori laulud lähevad nüüd peale niisugust töökast nädalavahetust veel kaunimal kõlal kui enne. Kutsume aga küla kuulama ja valda vaatama!

Ootame kõiki naiskoori *Läte* 5. juubelitepeole reedel, 23. mail Puhja Seltsimajja!

Ekskursioon Tartu Lennundusmuuseumisse

*Kristina Ermel,
ekskursioonil osalenu*

Koolivaheajal korraldas Ulila Keskuse juhataja Margit Kumari ekskursiooni Tartu Lennundusmuuseumisse.

Väljasõit toimus 17. märtsil ning osavõtjaid oli erinevas vanuses - nii koolieelikuid, koolilapsi kui ka täiskasvanuid. Lennundusmuuseumisse kohale jõudes oli meil võimalik näha välisväljakul nelja hävitajat, Poola Õhuväelt saadud helikopterit Mi-2, Eesti Piirivalve Lennusalgalt saadud helikopterit Mi-8, ühte hävitusründelennukit (Su-22M4), ühte ründelennukit (Su-24), kolme treeninglennukit ja ühte AS-lt Tallinna Lennujaam saadud reisilennukit Tu-134A. Avanes võimalus külastada ka muuseumi siseruume, kus oli vaatamiseks välja pandud umbes 300 lennukimudelit. Ekskursioon oli väga huvitav ning hariv. Suur tänu Jaan Toomele, kes rääkis meile palju põnevat erinevatest lennukitest, langevarjuhüpetest ja isiklikest kogemustest! Suur tänu ekskursiooni korraldajale!

*Tartu Lennundusmuuseumis.
Foto Kristina Ermel.*

Tervelt ja targalt suureks

Lea Saul,
Tartu Maavalitsus, terviseedenduse peaspetsialist

17. märtsil 2008 toimus Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogu Tervist Edendavate Lasteaedade (TEL) ja Tervist Edendavate Koolide (TEK) konverents Tervelt ja Targalt suureks.

Konverentsi eesmärgiks oli laste ja noorte tervist edendavate võrgustike tulemuslikkuse kajastamine avalikkusele ning parima teadmiste ja praktika jagamine osalejatele.

Konverentsi avas **sotsiaalminister Maret Maripuu**. Oma avasõnades tõdes minister Maripuu, et kui täiskasvanud veedavad poole oma elust tööl, siis samamoodi veedavad lapsed väga suure osa oma päevast kas lasteaias või juba koolis. Kõik see, mis on meie ümber mõjutab meie igapäevast elu, meie suhtumist iseendasse ja teistesse. On tähtis, et lisaks teadmistele omandavad meie lapsed ülimalt vajalikud oskused terveks ja õnnelikuks eluks, tõdes minister Maripuu. Kui juba lasteaias ja koolipõlves ümbritseb last tema arengut toetav ning õigeid otsuseid vääristav keskkond, on tõenäoline, et ta võtab enesega ellu kaasa harjumuse käituda, töötada ning teha otsuseid nii, et kahjustatud ei saaks tema enda ega teda ümbritsevate inimeste tervis ning heaolu.

Konverentsi moderaatoriteks olid Maailma Tervishoiuorganisatsiooni esindaja Eestis **Jarno Habicht**, Kuristiku Gümnaasiumi õpilane **Robert Lang** ja presidendiproua **Evelin Ilves**.

Osalejad said kuulda palju huvitavaid ettekandeid. Sotsiaalministeeriumi rahvatervise osakonna juhataja **Ülla-Karin Nurm** tutvustas äsja valminud rahvastiku tervise arengukava, **Katrin Aasvee** Tervise Arengu Instituudist andis ülevaate rahvusvahelisest kooliõpilaste tervisekäitumise uuringust.

Väga huvitav oli kuulata rahvusvahelisi ettekandeid. Kuulsime Euroopa Koolid Tervise Eest võrgustiku (SHE – *Schools for Health in Europe*) direktori, Maailma Tervishoiu Organisatsiooni koolitervise edendamise koostöökeskuse esindaja Hollandis **Goof Buijs** ettekannet tervist edendava kooli lähenemisviisist Euroopas. Teada on, et efektiivsed lähenemisviisid sisaldavad endas kombinatsiooni tervisekasvatusest ning üldisest, tervet kooli hõlmavast lähenemisest, mis loob toetava füüsilise, sotsiaalse ning õppekeskkonna, ning kaasavad õpilasi, vanemaid, kogukondi ja organisatsioone. Hea tervis, hariduslikud saavutused ja kooli lõpetamine on omavahel seotud. Kooli lõpetajate nimekirja ja paranenud tervisetulemuste omavaheline seos on otseselt tõestatud, toonitas Goof Buijs. SHE võrgustikku tunti varem Euroopa Tervist Edendavate Koolide Võrgustiku nime all, mis tegutseb alates 1992.aastast. Praegune võrgustik on kolme rahvusvahelise organisatsiooni – Euroopa Nõukogu, Euroopa Komisjoni ja Maailma Tervishoiu Organisatsiooni Euroopa regionaalbüroo initsiatiiv. Võrgustik alustas tegevust 6. liikmega, tänaseks on võrgustikus 43 Euroopa liikmesriiki. (vt. www.schoolsforhealth.eu)

Teine rahvusvaheline ettekanne tuli naaberriigist Lätist, milles Läti Haridus- ja Teadusministeeriumi Euroopa regionaalarengu- fondi direktor ja samas ka Läti Tervist Edendavate Koolide nõu-

kogu president **Dace Ratniece** tutvustas Läti tervistedendavate koolide kogemust. See oli meie jaoks väga õpetlik, kuid samas valulik teema, sest paraku meie Haridus- ja Teadusministeeriumi ettekandja kohale ei saabunudki.

Konverentsil said sõna veel Eesti Tervist Edendavate Koolide võrgustiku eestvedaja Siivi Hansen ja Tervist Edendavate Lasteaedade eestvedaja Liana Värava Tervise Arengu Instituudist.

Kuulasime TEL kogemusi Viljandimaa terviseedenduse spetsialistilt **Elo Paabult** ja Tallinna Lasteaia Sipsik juhatajalt **Carmen Soolt**.

Eesti Õpilasesinduste Liidu esimees **Merilin Piipuu** andis edasi Eesti Õpilasesinduste Liidu XVII üldkogu pöördumise Sotsiaalministeeriumile ja Haridus- ning Teadusministeeriumile, kus muuhulgas oli välja toodud **kolm tänases koolitervishoius esinevat suuremat probleemi noorte endi arvates:**

1. Paljude koolide tervishoiutöötajad üle Eesti ei tunne huvi kooli õpikeskkonna vastu.
2. Eesti koolides puudub selge ühine arusaam tervishoiutöötajate õiguste ning kohustuste kohta.
3. Paljudes koolides rikuivad tervishoiutöötajad patsiendi-arsti konfidentsiaalsuse printsiipi, lisaks kahtlevad õpilased kooli tervishoiutöötaja pädevuses.

Tervist Edendava Kooli praktikat tutvustasid **Kärt Pütsep** ja **Kea Karja** Puhja Gümnaasiumist.

Kärt ja Kea Puhja Gümnaasiumist tutvustavad oma kooli tegemisi.

Konverentsi piduliku lõpetamise ajal võeti vastu uued liitjad ning anti üle võrgustikuga liitumise tunnistused.

Täna kuuluvad võrgustikku 112 lasteaeda ja 118 kooli Eestis.

Tervist Edendav Kool ja Lasteaed ei ole laste ravimisega tegelev haridusasutus, vaid asutus, kus tervise edendamise all mõeldakse terviklikku lähenemist positiivsele tervisekäitumisele ning mõttelaadi arendamisele. Tervist edendava haridusasutuse eesmärgiks on tervist toetava nii sotsiaalse kui ka infrastruktuuri arendamine. Seal mõeldakse mitte ainult laste, vaid ka oma töötajate heaolule. Õpitakse ja koolitatakse positiivset tervisekäitumist ning toetatakse tervislikku mõttelaadi. Tervist edendavad koolid ja lasteaiad on aktiivsemad osalema

erinevates koostöövõrgustikes ja ellu viima erinevaid terviseprojekte.

Tartu maakonnas kuuluvad tervist edendavate haridusasutuste võrgustikku 5 kooli ja 3 lasteaeda: Ülenurme Gümnaasium, Puhja Gümnaasium, Valguta lasteaed-alkool, Luunja Keskkool, Vara põhikool, Rõngu lasteaed Pihlakobar, Nõo lasteaed Kröll ja Kambja lasteaed Mesimumm.

Tartumaa Tervisetuba püüab igati toetada TEK ja TEL tegevust maakonnas. Eelnimetatud haridusasutuste tervisemeeskondade liikmed saavad eelisjärjekorras taotleda toetust oma tegevustele ning osalevad maakonna terviseaktiivi tegevuses. Tervisemeeskondade esindajad on oodatud Tartumaa terviseaktiivi suvisesse energialaagrisse, kus ühiselt pannakse alus maakonna terviseedenduse arengukava koostamisele.

Terviseedendus Puhja Gümnaasiumis

*Kärt Pütsep,
Puhja Gümnaasiumi õpilane*

Puhja Gümnaasium kuulub alates 1996. aastast tervist edendavate pilootkoolide hulka.

Konverentsi *Tervelt ja Targalt suureks* jaoks ettevalmistatud slaidishows andsime lühidalt ülevaate koolis läbiviidud tervist edendavatest projektidest. Projekte on olnud pea iga aasta ning on märkimisväärne, et aastatel 2002–2004 olid meie kooli õpilased ja õpetajad koostööpartneriks Kodanikukaitseseltsile. Konverentsil tutvustasime kooli tervisenõukogu koosseisu ja andsime ülevaate õpilasüritustest, mis on saanud väga head vastukaja. 1996.–2004. aastal kirjutatud projektidest on saanud alguse mitmed tervist edendavad tegevused ja programmid, mis on aktuaalsed praegugi, näiteks tervisenädalate läbiviimine

kevadepäevadel ja sügisel. Konverentsil viibijad said ülevaate ka Puhja Gümnaasiumis tegutsevatest õpilasorganisatsioonidest nagu Kodutütardete rühm ning T.O.R.E. Lõpetuseks tutvustasime lühidalt tervisenõukogu tegevuskava. Olen arvamisel, et Tervist Edendavate Lasteaedade (TEL) ja Tervist Edendavate Koolide (TEK) konverents *Tervelt ja Targalt suureks* andis osalejatele palju uusi teadmisi ning võimaluse tutvustada teistele konverentsist osavõtjatele Puhja Gümnaasiumi kui Tervist Edendava Kooli tegevusest läbi aegade. Terviseteemalised konverentsid on kindlasti vajalikud ning isiklikult tunneksin suurt huvi taolist ürituste vastu.

Usume, teame ja loodame, et erinevate tervist edendavate tegevuste valikud aitavad leida igale kooliõpilasele meelepärast tegevust ning tunda ennast terve ja elurõõmsana!

Puhta vee päev

*Merilin Kaasik,
6. a klassi õpilane, veepäeval osalenu*

Puhja Gümnaasiumi 6. a klass osaleb maakondlikus projektis Ülemaailmsete keskkonnapäevade tähistamine Tartumaa koolides.

13. märtsil toimus meie koolis veepäev. Päeval osalesid kaheksa kooli esindajad. Veepäev algas Võrtsjärve järve muuseumis, kus õpilased nägid peaaegu kõiki mageveekalu. Nägime näiteks angerjaid. Noored angerjad on läbipaistvad ja neid kutsutakse klaasangerjateks. Muuseumitöötajad rääkisid, et ka kalad vajavad eluks puhast vett.

Veepäev jätkus Puhja Gümnaasiumi ruumides. Iga kooli esindus tutvustas oma kodukoha suuremat veekogu. Esitlust illustreeriti jooniste või plakatitega, kasutati arvutiprogrammi *Powerpoint*. 6. a klass tegi ettekande Võrtsjärvest. Kõikide koolide tutvustused olid tegelikult huvitavad.

Pärast ettekandeid jaguneti rühmadesse, et mängida veebimängu *Retk* ja meisterdada jõemudel. Esimeses tuli panna proovile oma kiirus ning teadmised loodusest, teises teadmiste jaoks ka plastmasspudelitest jõe ja lisajõgede valmistamise osavus.

Veepäev Puhja Gümnaasiumis.

Päeva viimase ülesandena tehti plakateid teemal Vee säästlik kasutamine või Puhta vee tähtsus. Plakatid olid igal koolil hästi omamoodi ja väga vaimukad.

Osalejad jäid veepäevaga väga rahule ja ütlesid kiidusõnu korraldajale klassile ja klassijuhatajale.

Säästkem ja hoidkem puhast vett!

Puhas eesti keel seltsimaja laval

Tiina Õunapuu,

Puhja Gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Märtsikuus pööratakse eesti keelele tavapärasest suuremat tähelepanu, põhjus on kõigile teada: 14. märts on emakeelepäev. Sel aastal sai eesti keel eriti uhkelt kõlada Puhja Seltsimaja lavalaudadel.

6. märtsil toimus Puhjas juba viiendat korda maakondlik isamaaline luulepäev. Igal aastal on erinev teema, millest juhendajad saavad lähtuda, näiteks eelmisel aastal oli luulepäev teemal „Kui Kungla rahvas...”. Seekordne üritus oli pühendatud Eesti 90. aastapäevale, teemaks „Eesti muld ja eesti süda”. Kuna üritus seotud nii väärrika Eesti Vabariigi tähtpäevaga, otsustati kooli väsinud aulaseinad seekord üksi jätta ning külalisi võeti vastu seltsimajas.

Luulepäeval esinejatel on alati ka omad nõudmised: esineakse grupiga, kasutada võib ilmestavaid vahendid, samuti on ajaline limiit. Seekord esines 10 gruppi 7-st koolist.

Etlejaid hindas ka žürii, kuhu kuulusid Tartu maavanem Esta Tamm, Tartumaa noorsootöö peaspetsialist Riina Sepma, Puhja Gümnaasiumi ajalooõpetaja Kersti Aadusoo ning Puhja Gümnaasiumi logopeed ja vallalehe toimetaja Päivi Märjamaa.

Mida üldse hinnata, kui õpilased loevad isamaalist luulet? Heaks traditsiooniks on saanud see, et kavasid ei järjestata, ei anta välja esikohti, keegi ei jää viimaseks. Iga grupp saab tänukirja just selle eest, millega žüriile muljet avaldati. Mõned näited tänukirjadelt: tervikliku kava ja küpse esituse eest; kõige särasilmsema esituse ja murdekeele kasutamise eest; emotsionaalse, jõulise ja tundelise esituse eest. Viimase lausejupi sai tänukirjale Emajõe Kool – lavalaudadel seisid abilistega vaegnägijad. See, mida nemad silmadega ei näe, on neil hinges sama säravalt olemas kui meil, nägijatel. Nii võimast, jõulist esitust pole ammu kuulnud ega näinud.

Kuigi ei jagatud esikohti, said kõik osalejad tänukirjad ning rinnamärgi Eesti 90 sümboolikaga. Maavanem Esta Tamm andis üle ka eripreemia, mis otsustati anda kõige noorimatele – kotitäie kommidega sõitsid koju Konguta Kooli 1. klassi esinejad.

Lisaks sellele sai žürii otsuse tegemise ajal igauks oma kõhtu teenida: Asta Ott (aitäh!) oli valmistanud pirukaid, lisaks oli

Maavanem Esta Tamm ja Tartumaa noorsootöö peaspetsialist Riina Sepma annavad üle luulepäeva tänukirju.
Foto Kalju Tisler.

kommi ja juua jätkus samuti kõigile.

Juhendajad jõudsid arvamusele, et just sel kujul peaks maakondlik isamaaline luulepäev tegutsemist jätkama: osa saavad võtta paljud õpilased, kasutatakse paljude luuletajate loomingu. Jah, natuke nukraks tegid tühjad toolid – ehk järgmisel aastal on kuulajaid rohkem. Seega jääb vaid loota, et Puhja Gümnaasiumi huvijuht Lea Järv sai seekordsest üritusest palju positiivset tagasisidet ning tal on jõudu ja tahtmist traditsiooni edasi vedada. Idee ja korraldamine on algusest saati Lea Järve südameasi olnud. Hea, kui on inimesi, kes meie kodukohta sära suudavad tuua.

Ja kui keegi ütleb, et luuletuste kuulamine ei ole *fun*, siis paluge see lause uuesti öelda, kuid eesti keeles. Need, kes luulepäeval käisid, teavad, et tänapäeva tehnika võimaldab tavalisest luulepõimikust teha huvitava ja köitva minietenduse.

Luulet kuulama ei jõuagi kõik, kuid kõigil on meil üks ühesugune tööriist: keel. Kes on nüri ja logiseva kirvega puid lõhkunud, teab hästi, et terve ja terava kirvega läheb töö libedamalt.

Austagem siis ennast ja teisi ning kasutagem oma keelt väärrikalt.

PUHJA VALLAVALITSUSE TEADE

PUHJA VALLA LASTELE ON ERALDATUD 28 SOODUSTUUSIKUT LASTELAAGRITESSE

Valgemetsa lastelaagri vahetus on 09.–17. juuni (7–14-a lapsed).

Luunja lastelaager vahetus on 25. juuni – 03. juuli (7–12-a lapsed).

Tuusikute ostu toetamisel on abiks Hasartmängumaksu Nõukogu ja Puhja Vallavalitsus.

Avaldused palun esitada vallavalitsusele.

Eelisjärjekorras saavad tuusikud kolme ja enamalapseliste ning toimetulekuraskustes perede lapsed.

Info telef. 730 0647

Kallis viulikeelne, sooja südamega armas õpetaja, näiteringide juhendaja ja Puhja kultuurielu edendaja LINDA RAITSI!

Linda Raits sündis Puhja vallas Mõisanurme külas. Emapoolsed vanemad olid põlised Puhja kandi inimesed.

Emapoolne vanaema osales 19. sajandi lõpul Puhja Lau- ja Mänguseltsis. Tolleaegne ajaleht kirjutas, et Puhjas toodi esimesena Eestis lavale operett „Köögi-Kata mure“, kus mängis Kata osa Linda vanaema Mari, kellel oli ilus lauluhääl. Vanaema võttis osa ka laulukoori tööst, käies 1894. aastal üldlaulupeol. Vanaemalt õppiski väike Linda oma esimesed laulud. Pühade ajal ja perekonnapidudel laulis kogu pere.

Isa Albert töötas aastatel 1914–1920 Peterburi sõjatehases. Tolleaegne Peterburi mõjus noorele maapoisile arendavalt. Peterburist naasnuna liitus Albert Raits kohe Puhja seltsi. Tal oli palju ühiskondlikke ülesandeid. Valla kohtumees, kiriku nõukogu liige, tuletõrje juhatusel liige, põllumeeste juhatusel seltsi liige, kooli hoolekogu liige, seltsimaja laulukoori ja näiteringi liige. Poliitiliselt kuulus ta Konstantin Pätsi pooldavasse Isamaaliitu.

1931. aasta sügisel algas Linda Raitsi koolitee väikeses Kavilda algkoolis, kus õpetajaks oli härra Peeter Rähn, sõbralik keskealine mees – suure pere isa. Kavilda kool oli väga armas kodune kool. Linda tundis kõiki kaasõpilasi ja õpetajat, sest kõik olid oma küla inimesed.

1933. sügisel tuli Linda Puhja kooli III klassi. Ületulek oli kerge, sest vanemate kaudu tundis ta kõiki õpetajaid. Linda peres ja kogu ümbruskonnas suhtuti õpetajatesse lugupidavalt. Ja Linda ütleb, et tollased õpetajad väärtsidki kogu ümbruskonna lugupidamist oma eetiliste hoiakute, inimlikkuse ja sügava missioonitundega.

Linda Raitsi õpetajateks on olnud Rudolf Peerna, kelle 75. juubelil oli kodutütarde poolt tervitusõnade ütlejaks Linda. R. Peerna juhatas ka tolleaegset Puhja laulukoori. Ta oli mees, kes 30ndatel tõi ärkamisaja vaimu Puhja ümbrusse.

Teiseks väga koloriitseks õpetajaks ja mõjutajaks oli tolleaegne koolijuhataja Valter Puidak, kes samuti oma vaimsusega mõjutas Puhja seltsi- ja hariduselu 20 aastat. Ta juhatas laulukoori ja orkestrit. Linda meenutab, et Puidaku ajal oli koolis kõva kord, kuid selle saavutas ta hea sõna ja sõbralikkusega. Kindlasti aitas kaasa kogu ümbruskonna lugupidamine.

Üks meelde jääv õpetaja oli ka Ida Närska, kes õpetas ajalugu nii huvitavalt, et ülikoolis töötav õpetaja tundus tema kõrval kuivikuna. Ida Närska oli kodutütarde juhendaja. Ta oli alati sõbralik ja õpilaste poolt väga armastatud.

Linda Raitsi klassijuhatajaks oli tol ajal sõbralik ja huumorimeelne õpetaja Julius Niklus, Mart Nikluse isa.

Õpetaja Niklus juhatas seltsimajas orkestrit, oli ka noorkotkaste juht.

Linda Raitsi õpetajateks on olnud veel abivalmis ja südamik käsitööõpetaja Minna Puidak, näiteringi juhendav õpetaja Oskar Virulane, kes laulis ja mängis ka ise näidendites kaasa.

1939. aasta sügisel jätkas Linda õpinguid Tartu V Keskkoolis. Keskkool oli tol ajal viieaastase õppeajaga. Esimene ja teine õppeaasta möödusid teiselt ja arendavalt, maatüdrukule oli

linnas palju uut ja huvitavat.

1940. aastal muutus võim. Vastuseis uuele valitsusele oli suur, sest tollased õpilased olid saanud rahvusliku kasvatusena.

Linda meenutab, kuidas suhtuti uude õppeainesse – konstitutsiooni. Õpilased ei lasknud mitu nädalat tundi anda, vaid laulsid valjult ümisedes „Eestimaa – mu isamaa“. Õpetaja oli esialgu kannatlik. Lõpuks siiski rääkis klassijuhatajale. Klassijuhataja rääkis tõsiselt passiivse vastupanu võimalustest ja soovitas õpilastel mitte tuua kaasa õnnetust endile, vanematele ja õpetajatele.

Oma õpetajatööd alustas Linda Raits Kaimi koolis, kuhu ta määrati tööle 1945. aasta sügisel s.o kohe pärast sõda. Hoolimata õppetarvete puudusest, katkestest akendest, napist küttest, toidust, alustasid vanemad õpetajad Helmi Väli (ka kauaaegne Puhja kooli teeneline õpetaja ja kultuurielu edendaja), Adele Lunn, Ella Kallas, Riho Terasmaa kohe ka tööd isetegevusringidega. Oli vaja masendava sõja järel midagi teha, mis hoiaks ning tõstaks inimeste meeoleolu.

1953. aastal lahkus Helmi Väli Kaimist Puhja Keskkooli. Näitejuhi koht jäi tühjaks. Linda Raits oli aastaid Väli juhitud ringis olnud suflööriks. Sellest tingituna määrati teda uueks näiteringi juhiks. Vanade töekspidamiste ja traditsioonide järgi pidi ühes endast lugupidavas maakoolis olema teiste ringide kõrval ka näitering. Nii algaski Linda pikk ja edukas näitejuhtitee. Tal oli alati tahtmine teha midagi suuremat, rohkete tege- laste, kostüümide, valguse ja spetsiaalsete dekoratsioonidega. Suure südamesoojusega mäletab Linda Raits oma esimese näidendi tegelasi.

Esimene õnnestumine andis julgust ja nii valmisid üksteise järel õhtut täitvad tegelasrohked muinasjutunäidendid, millest mõned on: „Okasroosike“, „12 kuud“, „Helepunane lilleke“, „Pöial-Liisi“, „Kuri kuningatütar“, „Robin Hood“, „Lumivalgeke ja 7 pöialpoissi“.

1976. aastal määrati Linda Raits seoses Kaimi kooli sulgemisega Puhja Keskkooli raamatukoguhoidjaks, Linda sai tagasi kooli, kus ta oli õppinud, mida ta väga armastas ja hindas. Kohanemine uue Puhja kooliga võttis aega ja Linda arvates ei olnud see üldse kerge. Oli ju Puhja kooliga liidetud veel Erumäe ja Tamme Algkool. Kohanemisel olid talle abiks vanad tuttavad: Tiina Sepp, Miralda Karu, Heljo Koppel ja Linda Gottlob (endine õpilane ja näiteringlane).

Kuna Puhja koolis ei olnud näiteringi juhti, siis kokkuleppel direktor August Kirsipuuga tuli Lindal võtta näitering kohe oma hoole alla. Esimestel aastatel kasutas L. Raits näidendites Puhja kooli tulnud Kaimi õpilasi. Peagi liitusid nendega esimesed huvilised: Kaja Kauts-Udso, Meelis Udso, Jaak Grünberg jt. Nendest kasvas välja tuumik mitmeks aastaks. Esimeseks suuremaks looks Puhjas oli „Lumivalgeke ja seitse pöialpoissi“. Peaosades mängisid Kaja Kauts-Udso ja Meelis Udso. Õpetaja Raitsile on meelde jäänud lõbusad pöialpoisid Ingrid Lehtma-Pokk, Alvar Foht, Tiit Kõnnussar, Tiia Vihand, Anneli Otsing, Signe Müller ja ringi noorim ning särtsakaim Ninatarga osa

mängiv Katrin Gottlob. Need näitlejad ei näidanud kunagi väsimust, ei tujutsenud, vaid olid ikka lõbusad ning alati valmis uuesti ja uuesti harjutama.

Järgmisena toodi keskkooliõpilastega lavale Teet Kallase „Varjud vikerkaarel“. Loo dramatiseeris Linda Raits ise, sest kogu aeg kummitas repertuaari pöud.

Toredaks ettevõtmiseks oli ka vanade näärikommete tutvustamine. Lugu lavastati koos rahvatantsijaid juhendava Kaja Kressiga.

1980. aastal otsustati võtta mängukavva Arro ja Normeti muusikaline komöödia „Rummu Jüri“. Peategelaseks oli sobiv noormees Meelis Udso, kes oskas hästi laulda ja tantsida. Toredad karakterid löid Monika Foht, Jaanus Lummo, Viktor Šanin ning paljud teised. Kaasa löid ka noored õpetajad Maire Sepp, Aarne Salo, Ruth Luts, Rein Lall. Õpetajate esinemine näidendites koos õpilastega muutus traditsiooniks. Linda Raits on väga tänulik R. Lutsule, kes aitas seekord 17 laulu selgeks õpetada.

Ühel õppeaastal toodi lavale armas ja igavesti haljas muinasjutt „Tuhka-Triinu“. Peaosas särav Signe Müller, tema partneriks Alvar Foht. „Lumivalgeke ja seitse põialpoissi“ II, kus üheks peaosaliseks oli Heiki Rokka. „Tuhka-Triinu“ II – peaosas Riin Soosaar. Kaasa tegid Kristiina Hallik, Gerda Reinhold, Evelin Mülts, Kaire Selleke jt.

Kunagistest põialpoistest ja nende sõpradest olid saanud neiud ja noormehed. Noorte omavahelisi suhteid, ausust ja inimlikkust käsitlev näidend „Tüdruk ja aprill“ meeldis väga lavastuses osalejatele. Kaasa sai teha peaaegu terve klass ning õpetaja Heiki Rokka. Samad tegelased õppisid abituriumiaastal lauludega rahvatüki „Kraavihallid“.

Pensionipõlves õpetas Linda Raits veel katkendeid „Pipist“, kus sai suhelda niisuguse meeldiva tüdrukuga nagu Kadri

Põldmaa. Lindal on elu jooksul olnud kolm Pipit: Karin Vahvik Kaimis, Katrin Gottlob ja Kadri Põldmaa Puhjas.

Ja lõpuks Linda koolimajas õpetatud viimane näidend oli A. Kitzbergi ainetel kirjutatud näidend „Külajutud“. Peaosades mängisid Kristjan Kivi; Eero Korol, Hannes Köverjalg, Piret Sütt jt.

Linda Raitsi lavastajana meenutavad tema endised „näitlejad“.

Jüri Šanin:

Esimesed sammud laval laseb Linda ikka endal astuda, jälgides ise saalist iga detaili. Ja kui abi vaja, teeb või puust ette.

Daamilikult väärikale Linda Raitsile on läbi aegade olnud südamelähedased lustakad laulumängud ja tempokad lood.

Kaja Müller:

Mulle tuleb õpetaja Raitsiga seoses meelde see, kuidas ta bussi peale kiirustas. Isegi kui buss oli juba ees ja tema oli bussi-jaamast veel kaugel, astus ta tõelise daami väärikusega mõõdetud soliidset sammul. Absoluutselt mitte miski ei suutnud tema soliidset ja väärikust häirida. Minu arvates on ta tõeline daam ja sellisena koolis hästi haruldane.

Minu arvates oli õpetaja Raits Puhja koolis üks kõige meelde jäävamaid ja toredamaid õpetajaid. Ja ma arvan, et õpilaste silmaringi ja kultuuri arendamiseks on tema üksi teinud rohkem, kui ükski aineprogramm seda ette oleks näinud. Armas-tan praeguseni teatrit. Paljuski just tänu Linda Raitsile.

Kallis Linda Raits!

25. aprillil, Sinu auväärsele juubelil, mõtlevad Sinule sajad endised õpilased ja meenutavad tänutundega oma kallist ja unustamatut õpetajat, kes andis ellu kaasa inimliku soojuse, daamilikkuse, esinemisjulguse, väljendusoskuse.

Aitäh, kallis õpetaja Linda!

Kõikide endiste õpilaste ja kolleegide nimel Sinu oma klassi kunagine koolitüdruk ja hilisem kolleeg Linda Gottlob.

TASUB TEADA

Osale koostööfoorumil „Head mõtted tegudes“

Siim Ausmees,

SA Tartu Ärinõuandla arenduskonsultant

SA Tartumaa Ärinõuandla ootab Tartumaa kohalike omavalitsuste ja mittetulundussektori esindajaid osalema koostööfoorumil „Head mõtted tegudes“, mis toimub 25. aprillil Tartu Kutsehariduskeskuse konverentsikeskuses.

Koostööfoorum soovib algatada aktiivset diskussiooni kohalike omavalitsuste ja mittetulundusühenduste koostöö teemadel. Mida osapooled üksteiselt ootavad? Kus on kasutamata võimalusi? Kas initsiatiiv on karistatav või toetatav? Mida riik saaks ära teha koostöö edendamisel? Need on küsimused, millele foorumi ettekanded keskenduvad.

Foorumi peaesinejaks on regionaalminister Siim Valmar Kiisler, kes keskendub riigipoolsete suundade tutvustamisele kodanikuühiskonna arendamisel. Marion Bobkov Siseministeriumist annab ülevaate kodanikualgatuse edendamise tugi-

struktuuridest kohalikes omavalitsustes. Agu Laius keskendub oma ettekandes Kodanikuühiskonna Sihtkapitali rollile mittetulundussektori ja kohalike omavalitsuste koostöö edendamisel.

Mittetulundusühenduste ja kohalike omavalitsuste esindajatenä kuuleb foorumil põnevaid ja huvitavaid mõtteid koostööpraktikatest nii Tartumaalt kui kogu Lõuna-Eestist. Üles astuvad Margus Timmo Setomaa Valdade Liidust, Liina Lokk MTÜst Anni mängumaa, Raili Kallavus Põlvamaa arenduskeskusest, Nõo vallavanem Rain Sangernebo ja Karksi vallavanem Arvo Maling jt. Ettekannete vahelist diskussiooni veab Tartu Ülikooli Õigusinstituudi emeriitprofessor Ülo Vooglaid.

Foorumil osalemine on tasuta!

Anna oma osalemisest teada kuni 21. aprillini e-posti aadressil siim.ausmees@tartu.bas.ee või telefoni 7 366 325.

Foorumi päevakava on leitav Tartu Ärinõuandla koduleheküljelt www.tartu.ee/arinouandla

Tartumaa Arendusseltsi piirkonna strateegia saab valmis

Kristiina Liimand,
Tartumaa Arendusseltsi tegevjuht

Tartumaa Arendusseltsi (TAS-i) LEADER strateegia koostamine hakkab jõudma lõpusirgele. 29. aprillil toimub strateegia avalik tutvustamine Raadimõisa hotellis. Seejärel jõuab strateegia tutvumiseks ja täiendustepanekute tegemiseks valdadesse. Avalikustamine ja täienduste kogumine kestab kuni mai lõpuni. Strateegia on planeeritud kinnitada juuni keskel. Esimese projektitoetuste taotlusvooru loodame avada 2009. aasta alguses ja strateegia rakendusperiood kestab kuni 2013. aastani.

LEADER on Euroopa Liidu algatusprogramm, mille abil edendatakse elu maapiirkonnas kohalike inimeste omaalgatuse ja piirkonna arengustrateegia kaudu. Strateegiate koostamiseks ja elluviimiseks on moodustatud avaliku, era- ja kolmanda sektori partnerlusel põhinevad kohalikud tegevusgrupid.

Üheks selliseks tegevusgrupiks on Tartumaa Arendusselts, mille tegevuspiirkonna moodustavad 16 Tartumaa valda: **Võnnu, Meeksi, Alatskivi, Peipsiääre, Vara, Haaslava, Mäksa, Kambja, Nõo, Konguta, Puhja, Laeva, Ülenurme, Luunja, Tartu ja Tähtvere vald.**

Strateegia on dokument, mis käsitleb piirkonna arenguvaldusi ja nende vajaduste rahuldamiseks rakendatavaid meetmeid. LEADER-strateegiat eristab teistest arengustrateegiast see, et koostamise protsessis on kõige olulisem inimeste arvamus selle kohta, millised on nende koduvalla probleemid, millised on tugevused ja mida on vaja tegema hakata. Just selle arvamusel põhjal kujunesidki TAS-i strateegia meetmed, mida hakkame ellu viima.

TAS-i strateegia meetmed seavad põhirõhu mitmetele maa-elu arengu seisukohast olulistele teemadele – **NOORED, ETTEVÕTLUS, KOGUKONNAD JA KESKKOND.**

NOORTE meetme kaudu soovime saavutada noorte suuremat sidusust kogukonnaga; **ETTEVÕTLUSE** meede toetab väike-ettevõtluse arengut;

KOGUKONNA meede aitab tagada meile elujõulised ja ettevõtlikud kogukonnad ning

KESKKONNA meede aitab kaasa keskkonnasäästlike tegevuste laiendamisele.

Meetmete tööversiooniga saab tutvuda Tartumaa Arendusseltsi kodulehel www.tas.ee.

Nii nagu oli meetmete kujunemisel, on ka strateegia elluviimisel tähtis roll kohalikel inimestel. Meetmete rakendamine toimub konkursi korras, kuhu toetuse saamiseks esitavad projekte piirkonnas tegutsevad ettevõtjad, mittetulundusühingud ja omavalitsused.

LEADER programmi rakendamine on Eestis üsna uus asi ja seda programmi kõige paremini iseloomustavateks näitajateks on koostöö arendamine erinevate osapoolte vahel, kohaliku omaalgatuse toetamine ja uuenduslike ideede ja lahenduste elluviimine. Samuti on LEADER uudne just seetõttu, et Euroopa Liidu fondide raha jaotus, mida siiani otsustati enamasti ainult riiklikul tasandil, tuuakse nüüd kohalikule tasandile, see tähendab, et otsustusõigus vahendite jaotamise eest antakse kohaliku tegevusgrupi kätte. Eestis on kokku 24 sellist kohalikku tegevusgruppi nagu Tartumaa Arendusselts ning kõigile LEADER-tegevustele eraldatakse kokku 10% Maaelu Arengukava koguvahenditest, mida on ühtekokku 1,4 miljardit krooni kuni 2013. aastani.

Tartumaa Arendusseltsi strateegiadokumendiga saab tutvuda meie kodulehel www.tas.ee alates 29. aprillist. Lisainformatsiooni saab emaili: kristiina.liimand@tas.ee ja telefoni 7430088 teel. Kõik strateegiat puudutavad küsimused ja ettepanekud on oodatud kuni 30. maini.

Südamenädal "Oska puhata ja vältida stressi" 14.–20. aprill 2008

Tartumaa Tervisetuba

Juba traditsiooniks saanud südamenädalal on eesmärk juhtida inimeste tähelepanu oma elustiilile ning tõsta nende teadlikkust südameveresoonkonna haigustest ja nende ennetamise võimalustest.

Selle aasta südamenädal on suunatud pereinimesele pööramiseks suuremat tähelepanu oma südame tervisele läbi oskuse puhata ja vältida stressi ning anda ülevaade puhkuse tähtsusest organismile.

Meil on pidevalt kiire. Kiirustame hommikul tööle, kooli, lasteaeda, õhtul koju, siis trenni, huviringi jne. Nii meie, kui ka

meie lapsed on pideva surve all.

Millal me puhkame? Kuidas me puhkame? Kellega me puhkame? Kui me ei oska pingetest ja kiirustamisest vabaneda, võib tekkida stress, siis kuidas sellega hakkama saada ja kuidas seda vältida? Need on küsimused, millele tuleb igal inimesel TÄNA rohkem tähelepanu pöörata.

Aktiivsemate südamenädalal osalejate vahel, kes annavad teada enda tegemistest Südamenädalal raames Tartumaa tervisetuppa loositakse välja tervislikud auhinnad.

Tartumaa Tervisetuba

Tartu Maavalitsus, Riia 15, 51010 Tartu

Alates 1. märtsist 2008 töötab Puhjas perearstina

Dr. JANNE KASK

Vastuvõtuajad ei ole muutunud.

SPORDIUUDISED

Lauatennise turniir Uula Huvikeskuses

Airi Mahla,
huvikeskuse juhataja

Neljapäeval, 20. märtsil, toimus Uula Huvikeskuses koolinoorte lauatennise turniir. Meeldiv on tõdeda, et turniirist võtsid lisaks kohalike noortele osa ka Ulila ja Puhja poisid.

Huvikeskusel oli tellitud õhuhoki laud, mis pidi kohale jõudma alles aprilli alguses. Kuid üllatusena toodi see meile just turniiri päeval. Seega said noored kes parajasti ei mänginud lauatennist, kokku monteerida õhuhoki laua. Seejärel möödus neil terve õhtu hästi sisukalt, sest õhuhoki osutus vahelduseks lauatennisele väga kaasahaaravaks mänguks.

Noored õhuhokit mängimas.

Tagasi turniiri juurde pöördudes tahan lisada, et päeva lõpuks selgusid loomulikult ka võitjad.

Esikoha saavutas Aleksei, teise koha Mark ja kolmanda koha Taavi – edu neile.

Tahan veelkord tänada neid Ulila ja Puhja noori, kes meid külastasid. Ootame teid ikka koos sõpradega tagasi. Huvikeskus on ju avatud kõikidele valla noortele.

Lauatennise turniir.

**19. aprillil 2008, algusega kell 11.00
toimub Puhja Gümnaasiumi võimlas
kooli sünnipäeva tähistamiseks**

VÕRKPALLITURNIIR
kooli vilistlastele ja gümnasistidele.

Ootame aktiivset osavõttu.

Registreerimine turniiriks kohapeal
enne mängude algust või ka varem.

Info: J. Ratt 5210364

Spordist Puhjas

Puhja võrkpallitüdrukud saavutasid Tartumaa Kalev Miniliiga võrkpalliturniiril teise ja poisid kolmanda koha.

Lähtel toimunud võrkpalli miniliigas osales 4 tüdrukute ja 4 poiste võistkonda. Selles võistlussarjas võivad võistelda 4.–5. klasside poisid tüdrukud. Väljak on vähendatud mõõtmetega ja väljakul mängib 4 mängijat. Viies mängija vahetub pidevalt peale oma võistkonna servi algust. Lubatud on ainult altserv.

Treenerite Olavi ja Anne Jõesaare hoolealused tüdrukud võitsid 2:0 Lähte Ühisgümnaasiumi ja Nõo Põhikooli võistkonda, pidid aga 0:2 alla vanduma Lähte Ühisgümnaasiumi esimesele võistkonnale. Nii vahetati eelmise aasta esikoht sellel aastal teise koha vastu.

Poisid alustasid võistlust 2:0 võiduga Lähte Ühisgümnaasiumi vastu. Seejärel võideti geim Hiie kooli käest ja kaotati teine geim. Otsustavas kolmandas geimis juhtisid Puhja poisid 8:2 ja seejärel ikkagi kaotasime geimi 14:16. Ka Luunja poiste vastu õnnestus Puhja poistel üks geim võita, viimases otsustavas, kolmandas geimis aga puhja poisid väsisid ja nii õnnestus pikematel Luunja poistel meid ikkagi võita. Tasuks siiski tore kolmas koht. Õpetajana valmistab head meelt, et puhja poisid mängisid selle mänguuskuse baasil, mida tunnis on õpitud. Mängiti enamjaolt kõik ületulevad pallid punktiks kolme puutega. Puudu jäi vaid ründelöögi oskusest, et pall jäänuks rohkem maha vastase väljaku poolele.

Tüdrukud mänguhoos. Vasakult: K. Konoplitski, R. Rehme, K. Käkki, M. Kaasik. Oma mängujärke ootavad K. Põlluäär ja R. Rehme. Mängu jälgivad treenerid A. ja O. Jõesaar. Pildilt puudub M.Laas.

Poisid peale autasustamist. Vasakult: E. Vorobjovski, A. Fursov, E. Leppik, D. Kaasik, T. Lainevoov ja D. Samoilov.

Puhjas toimusid Tartumaa koolinoorte saalijalgpalli meistrivõistlused 4- 5 klasside poistele.

Kui oleme harjunud, et Puhja poisid löövad väravaid vastastele, siis sellel võistlusel pidime ise palju kordi palli omast väravast välja võtma. Põhjus lihtne. Selles vanuseklassis on meil pikemat aega jalgpallitrennis käinud vaid P. Kangro. Tore, et leidsime vahetult enne turniiri väravavahiks oma meeskonda K. Laasi. Tublilt aitasid meeskonna heaks kaasa kolmanda klassi poisid M.Kangro ja R. Vorobjovski. Palju abi oli G. Judini ja J. Šianovi mänguuskustest.

Avamängus võitsime Kallaste Keskkooli 4:1. Siis kaotasime 0:8 turniiri võitjale Nõo Põhikooli võistkonnale ja 0:4 teise koha võitnud Elva Gümnaasiumi võistkonnale.

Otsustavas kolmanda koha mängus jäime 1:2 alla Lähte Ühisgümnaasiumi poistele. Seega meie võistkonnale 4. koht.

Enne komanda neljanda koha mängu Lähte poistega: vasakult P. Kangro, G. Judin, K. Laas, R. Vorobjovski, J. Šianov, M. Kangro. Kohtunikuna on valmis D. Portnov.

Puhja Gümnaasiumi noormehed võistlesid Tartumaa koolinoorte sisekergejõustiku meistrivõistlustel.

A vanuseklassi 60 m jooksu finaalis saavutas R.Lepik tulemusega 8.0 viienda koha ja juunioride vanuseklassis E. Hurt sama distantsi finaalis tulemusega 7.6 neljanda koha. Kaugushüppes saavutas E. Hurt isikliku rekordiga 5.50 juunioride seas 4. koha.

R. Lepik oli A vanuseklassi tulemusega 4.73 seitsmes. 1500 m distantsil saavutas M. Järvet juunioride vanuseklassis kolmanda koha tulemusega 5.21.

TÄNUAVALDUS

Puhja Maanaiste Selts korraldas veebruaris ekskursiooni Siimusti keraamikatehasesse. Ekskursioonile kutsuti lisaks seltsi liikmetele teisi soovijaid.

Suur tänu Puhja Maanaiste Seltsi esinaisele **Nelli Uustalule** selle eest, et üritusest said osa ka need inimesed, kes seltsi liikmeid ei ole ja kellel kodust välja saamine pole enam lihtne!

Grupp eakaid

Tartumaa Arendusseltsi strateegia tutvustamine ja avalik arutelu toimub
29. aprillil kell 10.00–13.00
 Raadimõisa hotellis

LILLE- JA ROOSIPÄEVAD

Mõisanurmes, Kiigemäe–Laari tee 1,3 km
 Külatajaid ootame
28. 29. ja 30. aprillil kell 18.00–20.00

Saadaval suur valik
 peenra-, pargi-, põõsas-, roni- ja pinnakatteroose.
 Suur suvelillede ja püsikute valik.

Korraldab OÜ Aed ja Muru
 Info tel. 50 20 195 Laine

23. aprillil kell 17.00 Puhja Gümnaasiumi staadionil LASTE JÜRIPÄEVA JOOKS

23. aprillil kell 18.00 JÜRIPÄEVA MATK Kavilda Kiigemäele

alguspunktidega Puhja park, Ulila keskus, Uula huvikeskus
 Matka pikkus 5–6 km.

Kiigemäel jüripäeva lõke, tee, pirukad.
 Matkast osavõtjate vahel loositakse auhindu
 (käimiskepid, Puhja valla meened jms).

Ettevõtjad! Palume täiendada auhinnafondi!
 Lugupidamisega korraldab toimikond. Telefon 730 0646

ULILA KESKUS TEATAB

Lille- ja Roosipäevadele, mille korraldab OÜ Aed ja Muru
 Mõisanurmes, on võimalus sõita valla bussiga esmaspäeval, 28.
 aprillil. Buss väljub Ulilast kell 18.00.
 Palun eelnevalt registreeruda tel. 7451 635 või 522 68 32
 (Margit).

Laupäeval, 3. mail Tartu Ülikooli Botaanikaia külastus.

Väljasõit kell 11.30 Ulila Keskuse juurest.
 Huvilistel palun eelnevalt registreeruda tel. 7451 635 või
 522 68 32!
 Pilet: täiskasvanutele – 25 EEK, õpilased, pensionärid – 10 EEK.
 Lisandub bussitasu sõltuvalt inimeste arvust.

PUHJA SELTSIMAJA TEATAB

Neljapäeval, 17. aprillil kell 18.00
JÄÄTMEKAVA AVALIK ARUTELU

Neljapäeval, 24. aprillil kell 10.00
VALGA PRAOSTKONNA SINOD

6.–30. mail kutsub Puhja Seltsimaja laste kunstiring kõiki
 huvilisi oma tööde **NÄITUSELE**

6.–9. mail Puhja Seltsimaja ruumides avatud **NÄITUS PUHJA
 LASTEAIALASTE TÖÖDEST**

9. mail kell 16.00 LASTEAIALASTE EMADEPÄEVAKONTSERT

Reedel, 16. mail kell 19.00 laste ja noorte balletitrupp
 „Sinilind“ kevadetendus „**HALDJAMÄNG**“
 Lavastus ja koreograafia – Katrin Hommik. Pääse: 5.- krooni

PUHJA MAANAISTE SELTS TEATAB

Puhja Maanaiste Selts pakub välja järgmised võimalused:

26. aprillil Põlva käsitööpäevade külastuse. Soovi korral
 võib osaleda töötubade tegemistes. Osavõtumaks on 55.-
17. mail sõidu Türi lillelaadale. Osavõtumaks 100.-
 Mõlemal ürituse puhul on eelregistreerimine vajalik.
 Eelistatud on naisseltsi liikmed, aga kui vabu kohti on, siis
 võivad ka teised soovijad meiega ühineda.
 Küsige infot telefonil 7451 570 või 5354 2244
 e-post nelluustalu@hotmail.ee

24. aprillil korraldame järjekordse käsitöö näitusmüügi
 seltsimaja kangakudumise ruumis. Ootame uudistajaid kella
 11.00–18.00

Puhja Maanaiste Seltsi liikmete **jututuba toimub 24. aprillil**
 kell 18.30 seltsimaja kangakudumuse ruumis.

PUHJA SELTSIMAJAS
reedel, 25. aprillil kell 21.00

õhtu SERGEI MAASINIGA

Osamaks à100.- krooni tasuda hiljemalt
 21. aprilliks seltsimajja või „Piilu“ baari.

Laupäeval, 12. aprillil kell 17.00
 Tartu Ülikooli aulas

XIV Tartu ja Tartumaa NAISKOORIDE LAULUPÄEV „MEELESPEA“

Osaleb Puhja Seltsimaja naiskoor „Läte“

Aprillikuu õnnesoovid

ELEONORE POROSCHNA

ARMILDA HASANOVA

LINDA RAITS

LINDA RUBEN

KOIDULA JÕGI

LAINE KIVILO

EHA RIBELUS

ELSA SAMSON

OSKAR MAASING

HELJU METSALU

MARIA MARJAMÄE

JOHAN-JOHANNES VOLMER

SIIRI-SOHVI REHME

MATTI SEIRE

TÕNU HALLIK

PELAGEJA SAMULINA

RUDOLF SAMSON

KALLIS KAJA KRESS!

*Sa silmist päästa
kevadpäikse sära
ja huulilt ära iial kaota
naeratust.
Kõik mured püüa
unustada ära
ja rõõmu leia igas uues
minutis.*

Õnnitleme!

Seltsimaja ja Opsal

Valla uus kodanik

Margot ja Ragnar Mahla
25.03.2008 sündis poeg
MATHIAS

KALLIS LINDA RAITS!

*Aastad on keerutanud oma ringe,
kus kevad ja suvi ja sügis ja talv.
Olnud rõõmu ja kurbust, kuid avalat hinge
on alati jätkunud kõigile Sul.
Võta veel kord Sa vastu me kõikide soovid,
sama soojad ja kirkad, kui õues on päev.*

- Palju õnne ja tervist Sulle!
- Puhja Seltsimaja ja Sinu näiteringlased

PUHJA SELTSIMAJAS
reedel, 11. aprillil kell 15.00

PENSIONÄRIDE PIDU

* Tantsumuusika eest hoolitseb
TOIVO NIKOPENSIUS

* Küläs lauluansambel
„SEITSE VAPRAT VANAEMA“ Elvast

Teekõrvase võtame ise kaasa.

Valla buss toob peole:
Mõisanurmest 14.00, Ulilast 14.15,
Uulast 14.20, Järvakülast 14.30

MÄLESTAME

HILDA PARV	surn 08.03.2008
ALIDE SOOME	surn 16.03.2008
UNO KITZEL	surn 17.03.2008
HELMUT PAAL	surn 20.03.2008

PUHJA VALLA LEHT

VÄLJAANDJA: PUHJA VALLAVOLIKOGU JA VALLAVALITSUS
61301 TARTUMAA; TEL. 730 0641

TOIMETAJA: PÄIVI MÄRJAMAA, TOIMETAJA@PUHJA.EE JA PAIVI@PUHJA.EE
TRÜKITUD OÜ TARTUMAA TRÜKIKOJAS
TRÜKIARV: 1050